

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Сув хўжалиги вазири

 Ш.Хамраев
 “ ___ ” сентябрь 2020 йил

Қорақалпоғистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги
Қорақалпоғистон насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли
“Маданият” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида
эксплуатация қилиш лойиҳаси
КОНЦЕПЦИЯСИ

I. Лойиҳанинг тавсифи

Лойиҳанинг номи:	Қорақалпоғистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қорақалпоғистон насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли “Маданият” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида эксплуатация қилиш
Тармоқ номи:	Сув хўжалиги
Лойиҳа тури:	Қорақалпоғистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қорақалпоғистон насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли “Маданият” насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида эксплуатация қилиш, ишлатиш, бошқариш, эгалик қилиш, модернизациялаш, янгилаш, ўзгартириш киритиш ва электр энергиясини иқтисод қилиш.
Хусусий шерик томонидан бажариладиган иш ҳажми:	Сув чиқариш қобилияти 1,0 м ³ /сек. бўлган ПГ-50 ва А-50ГО русумли насос агрегатлари 110 кВт. қувватга эга электродвигателлар билан ўрнатилган “Маданият” насос станциясидаги 2 дона насос агрегатларини эксплуатация қилиш, ишлатиш, бошқариш, эгалик қилиш, модернизациялаш, янгилаш, ўзгартириш киритиш.
Давлат шеригининг номи:	Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги
Лойиҳа амалга ошириладиган жой (вилоят, туман, шаҳар):	Ўзбекистон Республикаси, Қорақалпоғистон Республикаси Амударё тумани, Тўлқин ОФЙ.

II. Дастлабки танлов натижалари

ДХШ лойиҳасининг дастлабки танлови натижалари ҳақидаги батафсил маълумот ва тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этинг.

Республикада жами 4,3 млн.гектар суғориладиган ер майдонларининг 60 фоизга яқин қисми 1687 та насос станциялар ва 4000 дан ортиқ суғориш кудуқлари орқали суғорилиб, ушбу насос станцияларнинг 74 фоизи 30 йилдан ортиқ эксплуатация қилиниши натижасида агрегатлар маънавий эскирганлиги сабабли, тегишли давлат дастурларига асосан 2020-2024-йилларда модернизация қилиш режалаштирилган.

Ушбу маънавий эскирган насос станцияларни модернизация қилиш учун бюджетдан ажратилаётган эксплуатация харажатлари етишмаслиги сабабли, агрегатларни халқаро молия институтлари маблағлари ҳисобидан янгилаш белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 октябрдаги ПҚ-4486-сонли қарорида насос станциялари иш режимини тартибга солишнинг самарали усулларини жорий этиш ҳисобига сув хўжалиги объектларида электр энергияси истеъмолини камида 10 фоизга қисқартириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 июлдаги ПФ-6024-сонли фармони билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси сув хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган концепцияси”нинг 6-бобида Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги насос станцияларининг йиллик электр энергияси истеъмоли 8,0 млрд.кВт.дан 2025 йилда 7,0 млрд.кВт ва 2030 йилда 6,0 млрд.кВт.гача камайтирилиши белгиланган.

Сув хўжалиги ташкилотларини сақлаш харажатлари давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, кейинги йилларда ажратилаётган маблағнинг 70 фоизи насос станцияларнинг электр энергияси харажатларини қоплашга йўналтирилаётганлиги сабабли, насос станцияларни давлат-хусусий шериклик асосида берилиши муҳим ҳисобланади

III. ДХШ лойиҳасининг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари

Кўшимча маълумотлар

1.	Лойиҳанинг ЛБХ/ТИА/ТИХК мавжудлиги: Ҳа ☒ Йўқ ☐
2.	Лойиҳа қуйидагилардан бирига киритилган бўлса: Инвестиция дастури ☐ Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ёки қарори ☐ Вазирлар Маҳкамаси қарори ☐ Бошқа ☒
3.	Хусусий шерик лойиҳани амалга ошириш ва кўрсатилган хизматлар учун ҳақ олишга рухсат берувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш учун зарурати борми Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Сув хўжалиги соҳасида қишлоқ хўжалиги экинларига етказиб берилаётган сув ресурслари харажатларини истеъмолчилар томонидан қоплаш тартиби тўғрисидаги низом ишлаб чиқилиб, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланиши лозим бўлади.</i>
4.	Хусусий шерикнинг лойиҳа доирасида тақдим этадиган якуний хизматларини тасвирлаб беринг: <i>Қорақалпоғистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қорақалпоғистон насос станциялари ва энергетика бошқармасига қарашли Қорақалпоғистон Республикаси Амударё тумани Тўлқин ОФЙ да жойлашган “Маданият” насос станцияси ҳудуддаги 100,5 гектар қишлоқ хўжалиги экин майдонларини сув билан таъминлашга мўлжалланган.</i>

<p>Ҳозирги кунда ушбу насос станцияларни ишлатишга бошқарманинг 2020 йил харажатлар сметасига биноан 167,2 млн.сўм бюджет маблағлари сарфланмоқда.</p> <p>Насос станцияни эксплуатация қилишни давлат-хусусий шериклик орқали хусусий шерикка 10 йил муддатга берилиши натижасида бюджетдан молиялаштирилаётган маблағлар миқдори 10 фоиздан қисқартирилиши натижасида бюджетдан ажратилаётган маблағлар иқтисод қилиниб, хусусий шерик томонидан насос станцияларга 2069,7 млн.сўм маблағлар киритилади.</p>						
5.	а) Капитал қўйилмалар ва бошқа харажатлар суммаси 368.3 млн сўм	б) Эксплуатация харажатлари миқдори: 1 701.4 млн. сўм	в) Умумий харажатлар 2069.7 млн.сўм			
	г) ДХШнинг амал қилиш муддати: 10 йил Аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐	д) Лойиҳани амалга ошириш муддати: 3 йил (қуриш ва реконструкция қилиш) Аниқ маълумот бўлмаса, оралик муддатни белгиланг: 3-10 ☒ 11-20 ☐ 21-30 ☐ >30 ☐				
6.	<p>а) Лойиҳанинг даромад манбасини кўрсатинг: Фойдаланганлик учун тўлов ☐ Эркин фойдаланилиши учун тўлов ☒ Изоҳ: хусусий шерик хизматлари учун тўлов Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.</p> <p>б) Эркин фойдаланилиши учун тўлов/ Фойдаланганлик учун тўлов: Даромадлар таксимотини кўрсатинг: мавжуд эмас Давлат мулкидан фойдаланганлик учун тўлов ☐ Қўшимча фойда таксимоти ☐</p>					
7.	<p>ДХШ лойиҳасининг ташаббускорини белгиланг: Давлат ташаббускори ☐ Хусусий ташаббускор ☒</p>					
8.	Хусусий ва давлат шериги ўртасидаги хатарларни тақсимлашда, таклиф қилинган ўзгаришларни белгиланг.					
	Хавф ёки хатарлар турлари	Давлат шериги	Умумий	Хусусий шерик	Хатар тақсимоти асоси	Изоҳ
	Лойиҳага тегишли хавф хатарлар			•		Хусусий шерик лойиҳавий таваккалчиликни қисман ўз зиммасига олади.
	Дизайн ва технологияларнинг эскириш хавфи			•		Технологиялар ва дизайннинг ёмонлашиши ёки ускунанинг ҳар қандай яширин носозлиги туфайли хатари хусусий шерик жавобгарлигида.
	Яширин нуқсон хавфи			•		

Ер сотиб олиш ва кўчириш билан боғлиқ бўлган хатарлар	•				Давлат шериги ер участкасини лойихага ҳар қандай оғирликлар ва тўловларсиз ажратиб беришни кечиктирилмаслиги керак.
Молиявий хатарлар			•		Лойихани амалга ошириш учун қарз ва акционерликни молиялаштириш кафолати Хусусий шерик зиммасига тушади.
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлмаган)	•				Қурилиш ва эксплуатация билан боғлиқ хатарлар бўйича жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Қурилиш билан боғлиқ бўлган хатар (аниқ бўлган)			•		Табиий кучлар сабабли енгиб бўлмас кучлар хавфи туғилганда стандарт қоидалар бўйича хатар давлат ва хусусий шерик ўртасида тақсимланади. Агар бундай қутилмаган ҳодисалар узок давом этса, томонлар ўзаро битимни тугатиш ҳуқуқига эга.
Лойиха шартномаси тузилганидан кейин лойихага киритиладиган ўзгаришлар (давлат шерик тарафидан)	•				Давлат шериги лойиха шартномаси тузилганидан сўнг лойихадаги ўзгаришлар билан боғлиқ бўлган қўшимча харажатлар келишув асосида амалга оширилади.

Ишга тушириш билан боғлиқ хатарлар		•			Хусусий шерик ирригация ва мелиорация объектларини ўз вақтида ишга тушириши учун жавобгарликни ўз зиммасига олади.
Лойиҳанинг суғуртасига оид хатарлар			•		Хусусий шерик молиявий жиҳатдан ишончли суғурта полисларини олишга ҳақли.
Солиқ билан боғлиқ хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги тегишли солиқларни тўлаш бўйича жавобгар ҳисобланади.
Тарифларнинг ўзгаришига боғлиқ бўлган хатарлар		•			Хусусий ва давлат шериги жавобгар ҳисобланади.
Лойиҳа шартномаси тузилганидан кейин лойиҳага киритиладиган ўзгаришлар (хусусий шерик тарафидан)			•		Хусусий шерик жавобгар ҳисобланади.
Қонунчиликдаги ўзгаришларнинг лойиҳага салбий таъсири хатарлари	•				Амалдаги қонунчиликда бўладиган ўзгаришлар оқибатида лойиҳадаги салбий хатарни давлат шериги қоплайди.
Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслиги хатарлари	•				Лицензия, рухсатномалар кечикиши ёки берилмаслигига давлат шериги жавобгар бўлади.
Хусусий шерикка келишилган тўловларнинг кечиктирилиши	•				Хусусий шерикка тўловларни ўз вақтида тўланишига давлат шериги жавобгардир.

Сиёсий беқарорлик хатарлари	•				Сиёсий хавфни бартараф қилиш давлат шериги мажбурияти ҳисобланади.
Таъмир ва реконструкцияга оид хатарлар			•		Барча таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишлари хусусий шерик томонидан амалга оширилади ва давлат шеригидан мутахассис ёллаш ҳуқуқи мавжуд.
Мулк конфискацияси	•				Лойиҳада келтирилган мулкни мусодара қилиш хавфи қутилганда давлат шериги ушбу хавфни бартараф этиш чораларини кўради.
Операцион хатарлар			•		Агар битимга мувофиқ хусусий шерик томонидан ишлаб чиқариш мезонлари бузилса, давлат шериги хусусий шерикни жазолаши ёки холатдан келиб чиқиб битимни бекор қилиши мумкин.
Экологик/ижтимоий хатар (эксплуатация билан боғлиқ)			•		Хусусий шерик ҳар қандай тегишли хавфларни бартараф этиш ва бошқариш учун жавобгардир.
Оператив фаолият билан боғлиқ бўлган хатарлар			•		хусусий шерик жавобгарлигида.
Талаб билан боғлиқ хатарлар		•			Давлат истеъмолчиларга ўз вақтида сувни теказиб бермаса, хусусий шерикка чоралар кўришга мажбур бўлади.

9. Ҳар бир босқич учун тахминий/ режалаштирилган муддатни кўрсатинг:			
	Сана		Сана
а) ДХШ лойиҳасининг концепциясини тасдиқлаш	3-4 чорак 2020 й.	д) Музокаралар ва ДХШ тўғрисидаги битимни имзолаш	1 чорак 2021 й.
б) Лойиҳа олди ҳужжатларни ишлаб чиқиш (масалан: ЛБХ, ТИА, ТИҲК)	4-чорак 2020 й.	е) Махсус лойиҳа компаниясини (SPV) ташкил этиш.	талаб этилмайди
в) Ғолибни саралаш (бир босқичли тендер ўтказиш)	4чорак 2020 й, 1 -чорак 2021 й	г) Молиявий яқунлаш	1 чорак 2021 й.
10.	Жорий ҳолатда аҳолидан ва/ёки давлат бюджетидан мазкур хизматга ажратиладиган ялпи маблағ. <i>Жорий ҳолатда эксплуатация харажатларига 2020 йилда Давлат бюджетидан мазкур хизматга 167,2 млн.сўм маблағ ажратилган.</i>		
11.	Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ (бунга капитал харажатлари ва бошқарув харажатлари киради) <i>Ушбу лойиҳа давлат тарафидан амалга оширилганида бюджетдан ажратилиши кутилган тахминий маблағ 2 357,9 млн.сўмни ташкил қилади.</i>		
12.	Агар ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида етказиб бериладиган товарлар (кўрсатиладиган ишлар/хизматлар) нархи давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетса, лойиҳани ДХШ механизми асосида амалга оширишнинг мақсадга мувофиқлигини асослаб беринг: - <i>Нарх давлат бюджетида белгиланган харажатлар сметасидан ошиб кетмайди, балки 10% маблағлар иқтисод қилинади.</i>		
13.	Ташаббус кўрсатилган лойиҳа иқтисодий, ижтимоий ва инфратузилмавий вазифаларни/муаммоларни ҳал этишга қаратилганми? Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Сув хўжалиги ташкилотларини сақлаш харажатлари давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилиб, ирригация ва мелиорация объектлари давлат-хусусий шериклик асосида хусусий шерикка берилиши натижасида:</i> <ul style="list-style-type: none"> • истеъмолчилар томонидан сувдан самарали фойдаланилади; • қишлоқ хўжалиги экин майдонлари кафолатли сув билан таъминланади; • замонавий техника ва технологиялар жорий қилинади; • сув ресурслари иқтисод қилинади; • ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади; • электр энергия истеъмоли камаяди; • бюджет харажатларини қисқартирилишига эришилади. • қўшимча иш турлари очилади ва иш ҳақлари оширилади. 		
14.	Ташаббус кўрсатилган лойиҳа доирасида илғор бошқарув тажрибасини жорий этиш назарда тутилганми?: Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Лойиҳа давлат-хусусий шериклик шартлари асосида амалга оширилади, ягона сув сиёсати оптимал тарзда юритилади, бошқариш автоматлаштирилади, энергия тежовчи қурилмалар жорий этилади ва бошқарув сифатли ташкил этилади.</i>		

15.	Ташаббус кўрсатилган лойиха инновацион ёнлашувни ўз ичига олганми ва тарафлар учун макбул бўлган мутаносиб нафни таъминлаб бера оладими? Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Насос станция модернизация қилинади, қурилмалар янгиланади частота ўзгартирувчи қурилма ва конденсаторлар ўрнатилиб, бошқарув автоматлантирилиши ҳисобига электр энергия истеъмоли камаяди.</i>
16.	Ташаббус кўрсатилган лойиха доирасида автоматлаштирилган электрон ҳисоб-китоблар ва ҳисоботларни жорий этиш назарда тутилганми? Ҳа ☒ Йўқ ☐ <i>Изоҳ: Электр энергияси истеъмолини онлайн кузатиб бориш технологияси жорий этилиб, сув сарфини ўлчашнинг замонавий қурилмалари ўрнатилди.</i>
17.	Лойиҳани амалга ошириш учун ер участкасига зарурат борми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станция ҳудудидаги ер майдонлари давлат шериги томонидан берилди.</i>
18.	а) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида ижтимоий муаммолар келиб чиқиш эҳтимоли мавжудми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станция жойлашган ҳудуд атрофида аҳоли уйлари мавжуд эмаслиги сабабли, ижтимоий муаммолар келиб чиқмайди.</i> б) Лойиҳани амалга ошириш оқибатида экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли мавжудми? Ҳа ☐ Йўқ ☒ <i>Изоҳ: Насос станциядаги агрегатлар электр энергиясида ишлаши натижасида экологик муаммолар вужудга келиш эҳтимоли мавжуд эмас.</i>
19.	Давлат шериги томонидан (ДХШ лойиҳаси доирасидан ташқарида) амалга оширилиши зарур бўлган қўшимча иш ҳамжларини кўрсатинг: Сув таъминоти объектларини қуриш ☐ Газ таъминоти объектларини қуриш ☐ Электр таъминоти қурилмаларига уланиш ☐ Кириш йўллари ☐ Транспорт боғланиши ☐
20.	Манфаатдор томонларни санаб ўтинг: <i>Давлат ва хусусий шериклар</i>
	Маъсул шахс
	Сув хўжалиги вазирлиги
	Ф.И.О.:
	Шаропов Равшан
	Лавозими:
	Юридик бошқарма бошлиғи
	Тел.:
	+998 90 318 77 72
	Электрон манзили:
	yurist@minwater.uz

“Қиритилди”
Амударё тумани “Амударё соҳил”
фермер хўжалиги раҳбари
 А.Маткаримов
 29 09 2020 йил